

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	11.04.2014
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	25.04.2014
Avaldamismärge:	RT I, 08.04.2014, 3

Vanglateenistuse ametniku ja vanglaametniku kandidaadi vormiriietuse ja eraldusmärkide kirjeldus ning nende kandmise kord

Vastu võetud 03.04.2014 nr 47

Määrus kehtestatakse [vangistusseaduse](#) § 147 lõike 2 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Vormiriietuse kandmine vanglateenistuses

Vormiriietust kannavad vanglaametnikud, ametikoha järgi vanglateenistusse kuuluvad Justiitsministeeriumi ametnikud (välja arvatud nõunik-peakaplan) (edaspidi ka *vanglateenistuse ametnikud*) ja vanglaametniku kandidaadid.

§ 2. Vormiriietus

Vormiriietus jaguneb tavavormiks, õhtuvormiks ja eririietuseks.

§ 3. Vormiriietuse värvus

- (1) Tavavorm on musta värvi. Tavavormi särk on halli või valget värvi.
- (2) Õhtuvorm on musta värvi. Õhtuvormi vest ja kaelaside on valget või musta värvi, särk on valget värvi.
- (3) Eririietuse värvus on sätestatud 2. peatüki 3. jaos.

2. peatükk Vormiriietuse esemete kirjeldus

1. jagu Tavavormi esemete kirjeldus

§ 4. Tavavormi esemed

Tavavormi esemed on:

- 1) jopp;
- 2) püksid;
- 3) talvemüts;
- 4) nokkmüts;
- 5) vormisärk;
- 6) polosärk;
- 7) lips;
- 8) lipsunõel;
- 9) kingad;
- 10) sandaalid;
- 11) poolsaapad;
- 12) püksirihm;

- 13) sõrmkindad;
- 14) seelik;
- 15) sviiter;
- 16) jakk.

§ 5. Jopp

Jopp on lühikese löikega, eest tuuleliistuga lukk-kinnisega, püstise kraega ja taskutega. Jopi õlgadel on alus õlakute kinnitamiseks. Jopi vasakul käisel on käiseembleem. Parema rinnatasku kohal on alus nimesildi kinnitamiseks, vasaku rinna ülaosas on aas. Jopil on äravõetav kapuuts ja lisavooder. Jopi seljaosal on sõna VANGLATEENISTUS.

§ 6. Püksid

Püksid on sirgelõikelised, kahe sissetöödeldud küljetaskuga ja ühe tagataskuga. Küljetaskute servades on hall kant. Pükste värvilil on vöörihma-aasad ja laiad nõõbiga suletavad lisa-vööaasad.

§ 7. Peakatted

(1) Nokkmüts koosneb mütsipõhjast ja -nokast. Mütsinokk on kaetud riidega. Nokkmütsi esiosa on tugevdatud jäigast riidest voodriga. Nokkmüts on reguleeritav vastavalt pea suurusele. Nokkmütsi esiosal on tavavormi mütsimärk ja paremale küljele on tikitud sõna VANGLATEENISTUS.

(2) Kootud talvemüts on kahekoradne ja pööratud äärega. Kootud talvemütsi esiosal on tavavormi mütsimärk ja paremale küljele on tikitud sõna VANGLATEENISTUS.

§ 8. Särgid

(1) Vormisärk on halli või valget värvi, pikkade või lühikeste käistega, sirgelõikeline või kergelt taljes, eest nõõbitav, kannaga kraega, klapiga rinnataskutega ja õlakutega. Vormisärgi vasakul käisel on käiseembleem ja parema rinnatasku kohal alus nimesildi kinnitamiseks. Vormisärgi vasakul rinnataskul on sissetöödeldud pliiaitsitasku. Vasaku rinna ülaosas on aas.

(2) Polosärk on halli värvi, lühikeste käistega, sirgelõikeline või kergelt taljes, osaliselt nõõbitava esikinnisega, kraega, ühe klapi ja sissetöödeldud pliiaitsitaskuga rinnataskuga ning õlakutega. Polosärgi vasakul käisel on käiseembleem, vasaku rinnatasku kohal aas ja paremal rinnal alus nimesildi kinnitamiseks.

§ 9. Lips ja lipsunõel

(1) Lips on teravnurkse otsaga, mille laius on 80 mm, ja kummikinnitusega.

(2) Lipsunõel on kollasest metallist, klambrikujuline. Klambri peal on 12 mm kõrgune vanglateenistuse vapp.

§ 10. Jalatsid

(1) Kingad on kinnised, mustast matist nahast või sellega sarnasest materjalist, madala või kuni 40 mm kõrguse kontsaga.

(2) Sandaalid on mustast nahast, tagant kinnised ja kinnise või väikeseaugulise ninaga.

(3) Poolsaapad on mustast nahast, paksu tallaga, madala või kuni 40 mm kõrguse kontsaga. Poolsaapa sääreosa siseküljel on lukk-kinnis või eesosas nõõrkinnis.

§ 11. Püksirihm

Püksirihm on mustast nahast ja 35 mm lai. Rihmal on ühe keelega hõbedane metallpannal, millel on vanglateenistuse vapp kõrgusega 13 mm ja laiusena 10 mm.

§ 12. Sõrmkindad

Sõrmkindad on musta värvi ja voodriga poolsõrmkindad või sõrmkindad.

§ 13. Seelik

Seelik on sirgelõikeline, voodriga, tõmblukk-kinnisega seljal ning kaetud sammulõhikuga. Seelik ulatub põlveõndlani.

§ 14. Sviiter

Sviiter on kootud, pikkade käistega, sirgelõikeline, kolmnurkse kaelusega, ühe rinnataskuga ja õlakutega. Sviitri õlgadel ja küünarnukkidel on riidest tugevdusdetailid. Sviitri vasakul käisel on käiseembleem. Paremal rinnal on

alus nimesildi kinnitamiseks. Vasakul rinnal on klapi ja pliiatsitaskuga pealeömmeldud riidest rinnatasku ja selle kohal riidest aas.

§ 15. Jakk

Tavavormi jakk on üherealine, klassikalise lühikese lõikega, pikkade käistega, eest nõõbitav, rinnataskutega ning õlakutega. Tavavormi jaki vasakul käisel on käiseembleem, käiste läbilõikel on hall kant. Parema rinnatasku kohal on alus nimesildi kinnitamiseks. Tavavormi jaki revääril on ametiastmele vastavad kraeilustused. Tavavormi jaki esikinnisel on neli suurt vorminööpi, käiste mansettidel kaks väikest vorminööpi ja rinnataskul üks väike vorminööp.

2. jagu Õhtuvormi esemete kirjeldus

§ 16. Õhtuvormi esemed

Õhtuvormi esemed on:

- 1) vormimüts;
- 2) vormikübar;
- 3) poolmantel;
- 4) kuub;
- 5) püksid;
- 6) seelik;
- 7) särk;
- 8) vest;
- 9) kaelasidemed;
- 10) nahkkindad;
- 11) sall;
- 12) kingad.

§ 17. Õhtuvormi peakatted

(1) Õhtuvormi vormimüts on poolvillasest riidest, ümmarguse põhjaga, eest püstja ja tagant langeva pehme äärega ning samast materjalist rummuga, lakknahast noka ja tormirihmaga. Tormirihm on kinnitatud kahe väikese vorminööbiga. Rummu ümber on 28 mm laiune tammelehtede kujutisega kaunistatud mustast läikivast riidest kant. Vormimütsi nokal kantakse ametiastmele või ametikohale vastavat mütsiilustust ja esiosal mütsimärki. Vangla peainspektori vormimütsil on lakknahast tormirihma asemel kuldsest metallniidist punutud nõõr.

(2) Õhtuvormi vormikübar on vildist, eest tõstetud servaga. Rummu ümber on 28 mm laiune tammelehtede kujutisega kaunistatud mustast läikivast riidest kant. Vangla peainspektori vormikübaral on põhja ümber kuldsest metallniidist punutud nõõr. Kübara esiosal kantakse mütsimärki.

§ 18. Õhtuvormi poolmantel

(1) Poolmantel on villasest riidest, üherealine, eest nõõbitav ja kaetud esiliistuga, avatud nurkkraega, sirgelõikeline, sissetöödeldud klapptaskutega ja õlakutega. Ülemine väljapaistev nõõp on suur vorminööp, käisel on reas neli väikest vorminööpi. Poolmantli vasakul käisel on käiseembleem.

(2) Kraerevääril kantakse ametiastmele või ametikohale vastavaid kraeilustusi.

§ 19. Õhtuvormi kuub

(1) Õhtuvormi kuub on lühike, frakilõikeline, esindusõlakutega ja ühe rinnataskuga (*spenser*). Õhtuvormi kuue mõlemal hõlmal on diagonaalselt kolm suurt vorminööpi. Kuue hõlmasid hoiavad koos kaks suurt vorminööpi, mis on omavahel ühendatud kuldset värvi ketiga. Käiseotstel on mansett kahe väikese vorminööbiga.

(2) Õhtuvormi kuuel kantakse ametiastmele või ametikohale vastavaid esindusõlakuid, kuue käistel käiseilustusi ja kraerevääril kraeilustusi.

§ 20. Õhtuvormi püksid

Õhtuvormi püksid on õhtuvormi kuuega samast materjalist ja mustade lampassidega sirged frakipüksid.

§ 21. Õhtuvormi seelik

Õhtuvormi seelik on õhtuvormi kuuega samast materjalist, sirgelõikeline ja sammulõhikuga. Seelik ulatub kinganinani.

§ 22. Õhtuvormi särk

Õhtuvormi särk on valge. Särgil on tagasipööratud nurkadega püstkrae.

§ 23. Vest

Õhtuvormi vest on valge või must frakivest, mille hõlmadel on liistuga taskud ja mille esikinnis on nelja väikese vorminööbiga.

§ 24. Kaelasidemed

(1) Meeste õhtuvormi kaelaside on musta või valget värvi kivilips.

(2) Naiste õhtuvormi kaelaside on musta või valget värvi ristlips.

§ 25. Nahkkindad

Kindad on musta värvi nahast, voodriga või voodrita sõrmikud.

§ 26. Sall

Sall on valge, mõõtudega 180 × 1200 mm.

§ 27. Õhtuvormi kingad

(1) Meeste õhtuvormi kingad on musta värvi, kinnised, pidulikud lakk-kingad.

(2) Naiste õhtuvormi kingad on mustast nahast poolkõrge kontsaga pidulikud kinnised kingad.

3. jagu Eririietuse esemete kirjeldus

§ 28. Eririietuse esemed

Eririietuse esemed on:

- 1) vihmamantel;
- 2) talvepüksid;
- 3) lukuga kampsun;
- 4) pullover;
- 5) ohutusvest;
- 6) eriotstarbelised püksid;
- 7) eriotstarbeline jakk;
- 8) eriotstarbeline vest;
- 9) eriotstarbeline T-särk;
- 10) relvastatud üksuse jopp;
- 11) relvastatud üksuse jakk;
- 12) relvastatud üksuse püksid;
- 13) relvastatud üksuse T-särk;
- 14) relvastatud üksuse polosärk;
- 15) relvastatud üksuse fliisjakk;
- 16) relvastatud üksuse peakatted;
- 17) relvastatud üksuse jalanõud;
- 18) relvastatud üksuse maastikuvorm.

§ 29. Vihmamantel

Vihmamantel on musta värvi, veekindlast materjalist, teibitud õmblustega, avara lõikega, põlvedeni ulatuv ning esikinnise, pealeõmmeldud taskute ja kapuutsiga. Kapuutsi äärt pingutatakse nõoriga. Vihmamantel on mõeldud aastaringseks kasutamiseks. Vihmamantli seljaosal on sõna VANGLATEENISTUS.

§ 30. Talvepüksid

Talvepüksid on musta värvi, sirge lõikega, lukk-kinnisega, voodriga ja kahe sissetöödeldud küljetaskuga. Sääreosal on äravõetav helkurpael. Pükste värvil on vöörihma-aasad ja laiad nõõbiga suletavad lisa-vööaasad erivarustuse vöö kinnitamiseks. Püksisäärte allääres on pinguldusnõõr.

§ 31. Lukuga kampsun

Lukuga kampsun on musta värvi, kootud, pikkade käistega, sirgelõikeline, kõrge kaelusega, ühe rinnataskuga ja õlakutega. Kampsuni kaelus on eest lukuga suletav. Kampsuni õlgadel ja küünarnukkidel on riidest tugevdusdetailid. Kampsuni vasakul käisel on käiseembleem. Paremalt rinnal on alus nimesildi kinnitamiseks. Vasakul rinnal on klapi ja pliatsitaskuga pealeõmmeldud riidest rinnatasku ja selle kohal riidest aas.

§ 32. Pullover

Pullover on musta värvi, kõrge kaelusega ja pikkade käistega.

§ 33. Ohutusvest

Ohutusvest on erkkollane, helkurpaelttega, sügava kolmnurkse kaelusega, eest lukuga. Ohutusvestil võivad olla aasad ja taskud. Paremalt rinnal on alus nimesildi kinnitamiseks. Vasakul rinnal ja seljaosal on mustal põhjal sõna VANGLATEENISTUS.

§ 34. Eriotstarbeline vanglateenistuse ametniku riietus

(1) Eriotstarbeliste riietusesemete eesmärk on võimaldada vanglateenistuse ametnikul kanda tavalisest erinevat riietust selliste teenistusülesannete täitmisel, millega võib kaasneda tavavormi ebaotstarbekas määrdumine või kulumine ja kus tavavormi kandmine ei ole otseselt vajalik.

(2) Eriotstarbelised riietusesemed on:

1) musta- ja hallilaigulised, sirge avara lõikega, taskutega ja lukk-kinnisega püksid. Pükste põlve- ja istmikupiirkonnas on tugevdusdetailid. Pükstel on kaks sissetöödeldud küljetaskut, kaks pealeõmmeldud klapi suletavat sääretaskut, värvilil on vöörihma-aasad ja laiad nõõbiga suletavad lisa-vööaasad. Pükste säärtel allääres on pinguldusnõõr;

2) musta- ja hallilaiguline, sirge avara lõikega, rinnataskutega, lamavkraega, nõõbitava tuuleliistu ja lukk-kinnisega jakk, mille vasakul käisel on käiseembleem ja lukuga tasku ning parema rinnatasku kohal alus nimesildi kinnitamiseks. Jaki seljaosal on sõna VANGLATEENISTUS;

3) musta- ja hallilaiguline, sirge avara lõikega, rinnataskutega, lamavkraega, nõõbitava tuuleliistu ja lukk-kinnisega vest, mille parema rinnatasku kohal on alus nimesildi kinnitamiseks. Vesti seljaosal on sõna VANGLATEENISTUS;

4) halli värvi ümmarguse kaeluse ja pikkade või lühikeste käistega T-särk, mille vasakul käisel on käiseembleem ja paremal rinnal on alus nimesildi kinnitamiseks. Särgi vasakul rinnal ja seljaosal on sõna VANGLATEENISTUS.

(3) Eriotstarbelist riietust võib kanda üksnes käesolevas määruses sätestatud juhtudel ja korras.

§ 35. Relvastatud üksuse riietus

(1) Relvastatud üksuse jopp on musta värvi. Jopi vasakul käisel on alus relvastatud üksuse funktsiooniembleemi kinnitamiseks, paremal käisel alus riigitunnuse kinnitamiseks. Jopi paremal rinnal on alus nimesildi kinnitamiseks.

(2) Relvastatud üksuse jakk on musta värvi. Jaki vasakul käisel on alus relvastatud üksuse funktsiooniembleemi kinnitamiseks, paremal käisel alus riigitunnuse kinnitamiseks. Jaki paremal rinnal on alus nimesildi kinnitamiseks.

(3) Relvastatud üksuse püksid on musta värvi.

(4) Relvastatud üksuse T-särk on musta värvi. T-särgi vasakul rinnal on relvastatud üksuse väike tekstembleem ja paremal käisel riigitunnus.

(5) Relvastatud üksuse polosärk on musta värvi, esikinnise ja kraega. Polosärgi vasakul rinnal on relvastatud üksuse väike funktsiooniembleem. Polosärgi paremal rinnal on alus nimesildi kinnitamiseks, paremal käisel riigitunnus ja seljal relvastatud üksuse suur tekstembleem.

(6) Relvastatud üksuse fliisjakk on musta värvi, pikkade käistega, eest lukk-kinnisega. Fliisjaki vasakul käisel on relvastatud üksuse funktsiooniembleem või alus selle kinnitamiseks, paremal käisel on riigitunnus või alus selle kinnitamiseks.

(7) Relvastatud üksuse peakatted on nokkmüts ja kootud müts. Relvastatud üksuse peakatted on musta värvi, peakatete esiosal on relvastatud üksuse väike funktsiooniembleem.

(8) Jalatsid on musta värvi, poolkõrge või kõrge säärega.

(9) Relvastatud üksuse maastikuvorm on kolme- või neljavärvilise kamuflaažmustriga vorm, mis koosneb pükstest, jakist, jopist ja mütsist. Maastikuvormi jaki ja jopi vasakul käisel on alus relvastatud üksuse funktsiooniembleemi kinnitamiseks, paremal käisel alus riigitunnuse kinnitamiseks ning paremal rinnal alus nimesildi kinnitamiseks. Maastikuvormiga kantakse relvastatud üksuse maastikuvormi nimesilti.

3. peatükk

Vormiriietusel kasutatavad eraldusmärgid

1. jagu

Eraldusmärgid ja nende kirjeldus

§ 36. Vormiriietusel kasutatavad eraldusmärgid

(1) Vormiriietusel kasutatavad eraldusmärgid on:

- 1) ametiastme või ametikoha eraldusmärgid;
- 2) vanglateenistuse vapp;
- 3) käiseembleem;
- 4) funktsiooniembleem;
- 5) mütsimärk;
- 6) nimesilt;
- 7) identifitseerimissilt;
- 8) vorminööbid;
- 9) sõna VANGLATEENISTUS;
- 10) relvastatud üksuse tekstembleem;
- 11) riigitunnus.

(2) Ametiastme või ametikoha eraldusmärgid on õlakukattel kantavad eraldusmärgid, käiseilustus, kraeilustus, esindusõlak ja mütsilustus.

§ 37. Õlakukattel kantavate eraldusmärkide kirjeldus

(1) Vastavalt ametiastmele ja ametikohale kantakse õlakukattel riigivapi kujutisega märki koos ühe või mitme suure tärniga või ühte või mitut suurt või väikest täрни (*õlak*). Vanglaametniku kandidaat kannab õlakukattel K-tähe kujutist.

(2) Riigivapi kujutisega märk on emailitud kilp, mille kuldse põhja peal on kolm sinist lõvi, kilpi ümbritseb metallniidiga tikitud kuldne pärg. Riigivapi kujutisega märgi kõrgus on 28 mm ja laius 32 mm.

(3) Suur tärn on tikitud reljeefselt kuldse metallniidiga. Suure täрни läbimõõt diagonaalis on 22 mm.

(4) Väike tärn on tikitud tasapinnaliselt kuldse metallniidiga. Väikese täрни läbimõõt diagonaalis on 16 mm.

(5) K-tähe kujutis on tikitud tasapinnaliselt kollase niidiga. K-tähe kujutise pikkus on 25 mm ja laius 18 mm.

(6) Vormiriietuse õlakukate on riidest ning selle pikkus on 100 mm ja laius 57 mm. Vanglateenistuse juhi õlakukate pikkus on 110 mm.

§ 38. Esindusõlak

Esindusõlakud on kolmenööripunutis, kahenööripunutis, ühenööripunutis ja nõrkandiga esindusõlak (lisa 1).

§ 39. Käiseilustus

(1) Käiseilustus on tikitud riigivapi kujutis, üks või mitu laia kuldset värvi eralduspaela ning üks või mitu kitsast kuldset värvi eralduspaela.

(2) Laia eralduspaela laius on 15 mm. Kitsa eralduspaela laius on 8 mm.

(3) Riigivapi kujutis on kuldse põhja peal kolm sinist lõvi, kujutist ümbritseb metallniidiga tikitud kuldne pärg.

(4) Esimese eralduspaela kaugus õhtuvormi kuue käise otsast eralduspaela alumise ääreni on 70 mm. Paelte vahe on 5 mm.

§ 40. Kraeilustus

Kraeilustus (lisa 2) on kuldse metallniidiga 80 × 35 mm alusele tikitud horisontaalasendis olev mõök, mille ümber on põimunud tammelehed, 52 × 27 mm alusele tikitud kahest tammelehest koosnev ilustus või 50 × 20 mm alusele tikitud ühest tammelehest koosnev ilustus.

§ 41. Mütsiilustus

Mütsiilustused on kahes reas või ühes reas asetsevad kuldsed tammelehed (lisa 3).

§ 42. Vanglateenistuse vapp

(1) Vanglateenistuse vapi kilp on must ja hõbedase äärisega. Kilbil on kujutatud vanglateenistuse vapilõvi (lisa 4).

(2) Vanglateenistuse vapilõvi on kuldne püstine otsa vaatav lõvi, kellel on punane keel ja kaks valget kihva ning kelle esikäppade vahel on väike riigivapp.

§ 43. Käiseembleem

(1) Käiseembleem on tikitud ja sellel on kujutatud vanglateenistuse vappi. Käiseembleemi kõrgus on 100 mm ja laius 80 mm, hõbedase ääre laius on 8 mm.

(2) Käiseembleem kinnitatakse vasaku käise välisküljele. Pikkade käistega esemel kinnitatakse käiseembleem 60 mm õlaõmblusest allapoole, lühikeste käistega esemel 40 mm õlaõmblusest allapoole.

§ 44. Mütsimärk

(1) Tavavormi mütsimärk on niidiga tikitud vanglateenistuse vapp, mille kõrgus on 35 mm ja laius 45 mm.

(2) Õhtuvormi mütsimärk on 40 mm kõrgune vanglateenistuse vapp, mida ümbritseb kollasest metallist stantsitud tammepärg. Vapi tipu all on kaks tammelehte ja külgedel kummaldi pool kolm lehepaari. Õhtuvormi mütsimärgi kõrgus on 60 mm ja laius 66 mm (lisa 5).

§ 45. Nimesilt

(1) Nimesilt on must, sildil on kollase niidiga tikitud ääristus. Nimesildi kõrgus on 30 mm ja laius 90 mm. Vanglateenistuse ametniku või vanglaametniku kandidaadi ees- ja perekonnanimi on nimesildile tikitud kahes reas ja suurtähtedega. Tähe kõrgus on 10 mm ja tekst on keskjoondatud. Nimesilti kantakse nimesildi alusele kinnitatuna vormielemendi vasakul pool.

(2) Relvastatud üksuse maastikuvormi nimesilt on oliivroheline, sildil on tumerohelise niidiga tikitud ääristus ja relvastatud üksuse liikme perekonnanimi. Maastikuvormi nimesilti kantakse nimesildi alusele kinnitatuna maastikuvormi jakil ja jopil.

(3) Nimesilti kantakse ka vanglateenistuse enesekaitsevahendil, kui enesekaitsevahend varjab ära vormiriietusel oleva nimesildi.

§ 46. Identifitseerimissilt

(1) Identifitseerimissilt on must, sildile on valge niidiga tikitud relvastatud üksuse liikme identifitseerimisnumber. Suure identifitseerimissildi kõrgus on 130 mm ja laius 150 mm, väikese identifitseerimissildi kõrgus on 67 mm ja laius 75 mm.

(2) Identifitseerimissilti kasutab relvastatud üksus. Identifitseerimissilti kantakse relvastatud üksuse riietusel või varustusel selleks ettenähtud kohal.

§ 47. Vorminööbid

Vorminööbid on kollasest metallist ja vanglateenistuse vapilõvi kujutisega. Suure vorminööbi läbimõõt on 20 mm, väikese vorminööbi läbimõõt on 14 mm (lisa 6).

§ 48. Sõna VANGLATEENISTUS

(1) Sõna VANGLATEENISTUS on tikitud tasapinnaliselt, kollase niidiga ja suurtähtedega. Sõna kasutatakse vormiriietuse esemetel käesolevas määruses sätestatud korras.

(2) Tavavormi jopi, vihmamantli, eriotstarbelise jaki, vesti ja T-särgi seljaosal on sõna kõrgus 29 mm ja laius 230 mm.

(3) Ohutusvesti rinnaosal, eriotstarbelise T-särgi rinnaosal ning tavavormi peakatetel on sõna kõrgus 12,5 mm ja laius 100 mm.

(4) Relvastatud üksus kasutab sõna VANGLATEENISTUS kaitsevesti rinnaembleemil ja seljaembleemil. Rinnaembleemil on sõna kõrgus 18 mm ja laius 90 mm. Seljaembleemil on sõna kõrgus 38 mm ja laius 195 mm.

(5) Sõna VANGLATEENISTUS võib kasutada ka muudel vanglateenistuse enesekaitsevahenditel, mida kantakse koos vormiriietusega.

§ 49. Funktsiooniembleem

(1) Funktsiooniembleem on vormiriietusel kantav embleem, mis näitab vanglateenistuse ametniku teenistusvaldkonda. Funktsiooniembleem kinnitatakse vormiriietuse vasaku käise välisküljele 60 mm õlaõmblusest allapoole, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Relvastatud üksuse riietusel kantav relvastatud üksuse funktsiooniembleem on musta põhja ja kuldse äärisega kilp, millel ristatud mõökade taustal on kuldne püstine otsa vaatav lõvi, esikäppade vahel väike riigivapp. Lõvil on punane keel ja kaks valget kihva. Kilbil lõvi taga on kaks ristatud mõöka, mõõgaotsad suunatud alla. Mõõgad on kuldsed, mõökade käepidemed ja mõõgaotsad ulatuvad üle kilbi külgmiste servade (lisa 7).

(3) Relvastatud üksuse suure funktsiooniembleemi kõrgus on 103 mm ja laius 92 mm ning väikese funktsiooniembleemi kõrgus on 50 mm ja laius 45 mm.

§ 50. Relvastatud üksuse tekstembleem

(1) Relvastatud üksuse tekstembleemil on sõnad „Relvastatud üksus”, „ESTONIAN PRISON SERVICE ARMED UNIT” ja relvastatud üksuse funktsiooniembleemi kujutis.

(2) Suure tekstembleemi kõrgus on 50 mm ja laius 283 mm. Väikese tekstembleemi kõrgus on 21 mm ja laius 120 mm (lisa 8).

§ 51. Riigitunnus

(1) Riigitunnus on mustale kangale tikitud Eesti riigilipu kujutis, mille all on valget värvi sõna „ESTONIA” tähekõrgusega 6 mm ja tähejoone paksusega 1 mm. Riigitunnuse pikkus on 53 mm ja laius 65 mm (lisa 9).

(2) Riigitunnus kinnitatakse vormi- või eririietuse paremal käisel asuvale riigitunnuse alusele.

2. jagu

Ametiastme või ametikoha eraldusmärkide kandmise kord

§ 52. Vanglateenistuse juhi eraldusmärgid

(1) Vanglate valdkonda juhtiva Justiitsministeeriumi asekancleri (*vanglateenistuse juht*) õlakukattel on kolm suurt täрни ja riigivapi kujutisega märk. Riigivapi kujutisega märgi allserva kaugus õlaku allservast on 5 mm. Tärnide kaugus õlaku allservast tärnide keskkohani on 46 mm, 70 mm ja 94 mm (lisa 10).

(2) Vanglateenistuse juhi õhtuvormi kuue käiseilustus on kolm laia eralduspaela ja riigivapi kujutis.

(3) Vanglateenistuse juhi kraeilustus on horisontaalasendis olev mõök, mille ümber on põimunud tammelehed, mütsiilustus on kahes reas asetsevad kuldsed tammelehed ja esindusõlak on kolmenõõripunutis.

§ 53. Vanglateenistuse juhi asetäitja eraldusmärgid

(1) Justiitsministeeriumi vanglate osakonna talituse juhataja (*vanglateenistuse juhi asetäitja*) õlakukattel on kaks suurt täрни ja riigivapi kujutisega märk. Riigivapi kujutisega märgi allserva kaugus õlaku allservast on 15 mm. Tärnide kaugus õlaku allservast on 56 mm ja 80 mm (lisa 10).

(2) Vanglateenistuse juhi asetäitja õhtuvormi kuue käiseilustus on kaks laia eralduspaela ja riigivapi kujutis.

(3) Vanglateenistuse juhi asetäitja kraeilustus on horisontaalasendis olev mõök, mille ümber on põimunud tammelehed, mütsiilustus on ühes reas asetsevad kuldsed tammelehed ja esindusõlak on kolmenõõripunutis.

§ 54. Vanglateenistuse juhi nõuniku eraldusmärgid

(1) Vanglateenistuse juhi nõuniku õlakukattel on kolm suurt täрни. Tärnide kaugus õlaku allservast on 24 mm, 50 mm ja 76 mm (lisa 10).

(2) Vanglateenistuse juhi nõuniku õhtuvormi kuue käiseilustus on kolm laia eralduspaela.

(3) Vanglateenistuse juhi nõuniku kraeilustus on horisontaalasendis olev mõök, mille ümber on põimunud tammelehed, mütsiilustus on ühes reas asetsevad kuldsed tammelehed ja esindusõlak on kolmenõõripunutis.

§ 55. Vanglate osakonna nõuniku, juristi, peajuristi ja sisekontrolöri eraldusmärgid

(1) Justiitsministeeriumi vanglate osakonna nõuniku, juristi, peajuristi ja sisekontrolöri õlakukattel on kaks suurt täрни. Tärnide kaugus õlaku allservast on 24 mm ja 50 mm (lisa 10).

(2) Justiitsministeeriumi vanglate osakonna nõuniku, juristi, peajuristi ja sisekontrolöri õhtuvormi kuue käiseilustus on kaks laia eralduspaela.

(3) Justiitsministeeriumi vanglate osakonna nõuniku, juristi, peajuristi ja sisekontrolöri kraeilustus koosneb kahest tammelehest ja esindusõlak on kaheööripunutis.

§ 56. Vangla peainspektori eraldusmärgid

(1) Vangla direktori ja sisekaitselise rakenduskõrgkooli justiitskolledži direktori eraldusmärgid on:
1) õlakukattel riigivapi kujutisega märk ja üks suur tärn. Riigivapi kujutisega märgi allserva kaugus õlakukatte allservast on 15 mm ja täрни kaugus õlakukatte allservast täрни keskkohani on 65 mm (lisa 10);
2) õhtuvormi kuue käisel üks lai eralduspael ja riigivapi kujutis.

(2) Vangla direktori asetäitja, relvastatud üksuse juhi, väljaõppe juhi ja sisekaitselise rakenduskõrgkooli justiitskolledži erialaõppetooli juhataja eraldusmärgid on:

1) õlakukattel kolm suurt täрни, mille kaugus õlakukatte allservast on 24 mm, 50 mm ja 76 mm (lisa 5);
2) õhtuvormi kuue käisel kolm laia eralduspaela.

(3) Vangla peainspektori kraeilustus on tammelehtedega ümbritsetud mõök, mütsiilustus on ühes reas asetsevad kuldseid tammelehed ja esindusõlak on kolmeööripunutis.

§ 57. Esimese klassi vanglainspektori eraldusmärgid

(1) Vangla osakonna juhataja, üksuse juhi, sisekaitselise rakenduskõrgkooli justiitskolledži erialaõppejõu ja vanglaametniku ettevalmistusteenistust läbiviiva muu asutuse korrektsioonialast haridust andva struktuuriüksuse juhi eraldusmärgid on:

1) õlakukattel kaks suurt täрни, mille kaugus õlakukatte allservast on 24 mm ja 50 mm (lisa 10);
2) õhtuvormi kuue käisel kaks laia eralduspaela.

(2) Vangla peaspetsialisti ja vanglaametniku ettevalmistusteenistust läbiviiva muu õppeasutuse korrektsiooni erialaõppejõu eraldusmärgid on:

1) õlakukattel üks suur tärn, mille kaugus õlakukatte allservast on 50 mm (lisa 10);
2) õhtuvormi kuue käisel üks lai eralduspael.

(3) Esimese klassi vanglainspektori kraeilustus koosneb kahest tammelehest ja esindusõlak on kaheööripunutis.

§ 58. Teise klassi vanglainspektori eraldusmärgid

(1) Teise klassi vanglainspektori õlakukattel on kolm väikest täрни. Tärnide kaugus õlakukatte allservast on 24 mm, 50 mm ja 76 mm (lisa 10).

(2) Teise klassi vanglainspektori õhtuvormi kuue käisel on kolm kitsast eralduspaela.

(3) Teise klassi vanglainspektori kraeilustus koosneb ühest tammelehest ja esindusõlak on ühenööripunutis.

§ 59. Esimese klassi valvuri eraldusmärgid

(1) Esimese klassi valvuri õlakukattel on kaks väikest täрни. Tärnide kaugus õlakukatte allservast on 24 mm ja 50 mm (lisa 10).

(2) Esimese klassi valvuri õhtuvormi kuue käisel on kaks kitsast eralduspaela.

(3) Esimese klassi valvuri esindusõlak on nõörkandiga esindusõlak, kraereväär on kraeilustuseta.

§ 60. Teise klassi valvuri eraldusmärgid

(1) Teise klassi valvuri õlakukattel on üks väike tärn. Täрни kaugus õlakukatte allservast on 50 mm (lisa 10).

(2) Teise klassi valvuri õhtuvormi kuue käisel on üks kitsas eralduspael.

(3) Teise klassi valvuri esindusõlak on nõörkandiga esindusõlak, kraereväär on kraeilustuseta.

§ 61. Vanglaametniku kandidaadi eraldusmärgid

Vanglaametniku kandidaadi õlakukattel on K-tähe kujutis, mille kaugus õlakukatte allservast on 25 mm (lisa 10).

4. peatükk Vormiriietuse kandmise kord

§ 62. Üldnõuded

(1) Teenistusülesannete täitmisel kannab vanglateenistuse ametnik ja vanglaametniku kandidaat tavavormi, eririietust või õhtuvormi käesolevas määruses sätestatud korras, välja arvatud juhul, kui erand on põhjendatud tulenevalt teenistusülesande olemusest.

(2) Koos vormiriietusega on teenistusülesannete täitmisel keelatud kanda nähtavale jäävaid riietusesemeid, mis ei kuulu vormiriietuse hulka. Keelatud on koos kanda tavavormi, õhtuvormi või eririietuse esemeid, välja arvatud juhul, kui käesolevas määruses on sätestatud teisiti.

(3) Tööle minnes ja töölt tulles on lubatud vormiriietust kanda, kuid seda sellisel viisil, mis ei kahjusta vanglateenistuse mainet. Välismaal viibides on vormiriietust lubatud kanda üksnes vanglateenistuse juhi, vangla direktori või õppeasutuse juhi loal.

(4) Vanglateenistuse ametnik ja vanglaametniku kandidaat hoolitsevad oma kulul neile väljastatud vormiriietuse puhtuse, korrashoiu ja säilimise eest. Vormiriietuse esemeid ei tohi ise ümber õmmelda.

(5) Vormiriietuse pükstega kantakse musta värvi põlvikuid, sukkpükse või pikema säärega sokke. Seelikuga kantakse ihuvärvi, mustrita sukki või sukkpükse.

(6) Vormiriietuse peal on keelatud kanda kaela- ja käekette. Sõrmused, kõrvarõngad ja muud ehted ei tohi olla silmatorkava värvi ja kujuga ega sisaldada vaenu õhutavaid ja Eestit okupeerinud riikide sümboleid. Kanda võib kihla-, abielu- ja koolilõpusõrmust. Kõrvarõngaste läbimõõt ei tohi olla üle 10 mm. Nina-, kulmu- ja muid selliseid rõngaid ei ole lubatud kanda.

(7) Vormiriietuse eseme nõõbid ja paelad peavad olema kinni. Käiseid ja püksisääri üles ei tõmmata ega keerata.

(8) Soeng peab olema korrektne. Juuksed võivad olla värvitud vaid tagasihoidlikku tooni. Pikki juukseid peab kandma tagasihoidlikus soengus kinnipandult, kinnitusvahend ei tohi ametniku turvalisust ohtu seada. Tukk võib ulatuda kuni kulmudeni.

(9) Jumestus ja maniküür peavad olema tagasihoidlikud.

(10) Habe ja vuntsid peavad olema hooldatud ja piiratud.

(11) Parfüümi võib kasutada tagasihoidlikult.

(12) Vormiriietus koos eraldusmärkidega peab olema puhas ja triigitud (hooldatud), seda peab kandma korrektset ja väärilt.

§ 63. Tavavormi kandmine

(1) Tavapärase teenistuskohustuste täitmisel kannab vanglaametnik üldjuhul tavavormi esemeid ja eraldusmärke. Vanglaametniku kandidaat kannab tavavormi ja eraldusmärke õppetöö ajal. Vanglateenistusse kuuluv Justiitsministeeriumi ametnik on kohustatud kandma tavavormi ja eraldusmärke, kui ta täidab vanglas teenistusülesandeid või viibib vanglas ja puutub kokku kinnipeetavatega.

(2) Särgi kõik nõõbid peavad olema kinni. Särki kantakse pükste sees. Vormisärki kantakse lipsuga. Lips kinnitatakse lipsunõelaga neljanda nõõbi kohal. Polosärgiga ei kanta sviitrit.

(3) Pükse kantakse rihmaga. Püksisäärt kantakse jalatsi peal.

(4) Sandaale võib kanda ainult polosärgiga.

(5) Tavavormiga kantakse õues peakattet. Tavavormi võib õues olles kanda peakatteta, kui õhutemperatuur on kõrgem kui +25 kraadi. Nokkmütsi mütsinokk peab asetsema eespool.

(6) Tavavormi seelikut, jakki ja valget vormisärki on lubatud kanda vanglateenistuse juhi, vangla direktori või õppeasutuse juhi loal esindustülesannete täitmisel, vastuvõttudel ja vanglateenistuse või muudel ametlikel pidulikel üritustel.

§ 64. Õhtuvormi kandmine

- (1) Õhtuvormi võib kanda pidulikel vastuvõttudel, kus eeldatakse piduliku vormi, smokingu või fraki kandmist.
- (2) Õhtuvormiga kantakse musta vesti ja musta kaelasidet. Kui etiketi kohaselt on nõutav fraki kandmine, kantakse valget vesti ja valget kaelasidet.

§ 65. Eririietuse kandmise erisused

- (1) Eririietust kantakse, kui seda on vaja ja otstarbekas kanda lähtuvalt täidetavast teenistusülesandest.
- (2) Tavavormi esemetega koos võib kanda vihmamantlit, talvepükse, lukuga kampsunit ja pulloveri.
- (3) Eriotstarbelist riietust võib kanda üksnes teenistukoeraga tegelemisel, vangla ruumide ja territooriumi ning seal viibiva kinnipeetava läbiotsimisel. Eriotstarbelise riietuse esemeid kantakse kas komplektina või kui teenistusülesandest tulenevalt on põhjendatud, võib esemeid kanda tavavormi esemete peal nende kaitsmise eesmärgil või tavavormiga kombineeritult. Eriotstarbelise riietuse esemeid võib nähtavale jäävalt kanda koos tavavormi jopiga, jalanõudega ja peakatetega ning eririietuse lukuga kampsuniga ja pulloveriga.
- (4) Ohutusvesti võib kanda iga vormiriietuse esemega. Ohutusvesti kandmine vormiriietuse teiste esemete peal on kohustuslik seaduses sätestatud juhtudel.
- (5) Relvastatud üksuse riietust võib kanda vaid relvastatud üksuse liige.
- (6) Relvastatud üksuse ülesannete täitmisel kantakse riietusel identifitseerimissilti. Relvastatud üksuse liige kannab relvastatud üksuse riietusel nimesilti, kui ta ei puutu kokku kinnipeetavatega, või kui nimesildi kandmise on otsustanud relvastatud üksuse juht.
- (7) Relvastatud üksuse juhi või rühma juhi loal võib relvastatud üksuse riietust kanda ilma alusele kinnitatavate eraldusmärkideta, välja arvatud üksuse ülesannete täitmisel.
- (8) Eririietusega kantakse õues peakatet.

§ 66. Vormiriietuse väljastamine ja tagastamine

- (1) Vanglateenistuse ametnikule ja vanglaametniku kandidaadile väljastab vanglateenistus vormiriietuse esemed tema teenistuses oleku või ettevalmistusteenistuse läbimise ajaks. Vormiriietuse kandmise õiguse äralangemise korral tagastab vanglateenistuse ametnik ja vanglaametniku kandidaat vormiriietuse puhtana ja korrastatuna.
- (2) Vanglateenistuse ametnikule ja vanglaametniku kandidaadile väljastatakse vaid need vormiriietuse esemed, mida ta vajab teenistuskohustuste täitmiseks. Tavavormi seelik, jakk ja valge särk väljastatakse üksnes vajaduspõhiselt, kui ametnikul on lubatud neid kanda.
- (3) Eririietuse või õhtuvormi ese väljastatakse ametnikule üldjuhul ajutiselt ja vaid juhul, kui ta vajab seda teenistusülesande või esindusülesande täitmiseks. Kui vajadus, milleks eririietuse ese või õhtuvormi ese väljastati, langeb ära, tagastatakse vormiriietuse ese puhtana ja korrastatuna.
- (4) Vanglateenistuse juht, vanglateenistuse juhi nõunik, vanglateenistuse juhi asetäitja ja vangla peainspektor soetavad endale õhtuvormi, kui nad soovivad seda kanda. Soetatud õhtuvormi ei pea ametnik teenistusest lahkumisel tagastama, kuid seda ei või kanda koos vanglateenistuse eraldusmärkidega.
- (5) Vormiriietuse üle peetakse arvestust.

§ 67. Vormiriiete varustusnormid

- (1) Vormiriietuse väljastamisel lähtutakse varustusnormidest (lisa 11).
- (2) Vormiriietuse ese vahetatakse välja, kui see on teenistuskohustusi täites muutunud kõlbatuks või kaotanud oma esindusliku välimuse. Eseme mahakandmine vormistatakse aktiga.

5. peatükk

Rakendussätted

§ 68. Üleminekuperiood

(1) Vabariigi Valitsuse 30. novembri 2006. a määruses nr 244 „Vanglateenistuse ametniku ja vanglaametnikukandidaadi vormiriietuse ja eraldusmärkide kirjeldus ning nende kandmise kord” kirjeldatud vormiriietuse esemeid ja eraldusmärke, mis erinevad käesolevas määruses kirjeldatutest, võib väljastada ajani, kuni on soetatud käesolevas määruses kirjeldatud vormiriietuse esemed ja eraldusmärgid, ning neid võib kanda kuni nende kasutuskõlbmatuks muutumiseni.

(2) Käesoleva määruse jõustumisest alates ei või vormiriietusena kanda sellist eset, mida käesolev määrus ette ei näe.

(3) Nimesildid, mis ei vasta käesoleva määrusega kehtestatud nimesildi kirjeldusele, vahetatakse välja ühe aasta jooksul käesoleva määruse jõustumisest alates.

§ 69. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 30. novembri 2006. a määrus nr 244 „Vanglateenistuse ametniku ja vanglaametnikukandidaadi vormiriietuse ja eraldusmärkide kirjeldus ning nende kandmise kord” tunnistatakse kehtetuks.

Sven Mikser
Kaitseminister peaministri ülesannetes

Andres Anvelt
Justiitsminister

Heiki Loot
Riigisekretär

[Lisa 1](#) Esindusõlakud

[Lisa 2](#) Kraeilustused

[Lisa 3](#) Mütsiilustused

[Lisa 4](#) Käiseembleem

[Lisa 5](#) Mütsimärk

[Lisa 6](#) Vorminööbid

[Lisa 7](#) Relvastatud üksuse funktsiooniembleem

[Lisa 8](#) Relvastatud üksuse tekstembleem

[Lisa 9](#) Riigitunnus

[Lisa 10](#) Õlakukattel kantavad eraldusmärgid

[Lisa 11](#) Vormiriiete varustusnormid